

Patiëntenvoorlichting; pijnbestrijding tijdens de bevalling door inademen van lachgas

Algemeen

Bevallen doet meestal pijn. Weinig vrouwen zullen opkijken van deze uitspraak. Het is niet zomaar dat de weeën pijn doen. Stel u eens voor dat u niets zou voelen... Dan zou de bevalling op straat kunnen plaatsvinden en zou u erdoor verrast worden. Pijn bij een bevalling hoort erbij en is een normaal verschijnsel. Bijna alle vrouwen ervaren de ontsluitingsweeën – samentrekkingen van de baarmoeder die ervoor zorgen dat de baarmoedermond zich opent – als pijnlijk. Datzelfde geldt voor de uitdrijvingsweeën, die samen met het persen ervoor zorgen dat het kind geboren wordt.

De duur en de ernst van de pijn tijdens een bevalling wisselen. Meestal neemt de pijn toe naarmate de ontsluiting vordert. De pijn is voornamelijk onder in de buik aanwezig en wordt soms als rugpijn gevoeld. Het komt regelmatig voor dat vrouwen de pijn onverdraaglijk vinden. Uitputting, angst of spanning kunnen hierbij een rol spelen. Een warme douche, een warm bad, massage of het aannemen van een andere houding kan dan vaak helpen, maar soms is er meer nodig. Dan biedt pijnbestrijding een uitkomst. Er zijn meerdere vormen van pijnbestrijding zoals epidurale pijnbestrijding (ruggenprik), pethidine (injectie met morfine) en remifentanil (infuuspompje met morfine). Voor deze vormen van pijnbestrijding moet u naar de gynaecoloog in het ziekenhuis worden verwezen. Sinds

kort is het mogelijk om lachgas als pijnbestrijding te krijgen in het geboortecentrum Sophia. Dit centrum heeft hiervoor technische voorzieningen getroffen die wettelijk zijn voorgeschreven om te voorkomen dat de medewerkers, die dagelijks lachgas toedienen, hiervan teveel inademen.

Voor wie?

Vrouwen die onder leiding van de verloskundige bevallen en een wens hebben voor pijnbestrijding, bij een verder ongecompliceerde (“zonder problemen”) bevalling.

Lachgas, hoe werkt het?

Lachgas is een mengsel van distikstofoxide (=lachgas) en zuurstof wat ingeademd wordt. Het heeft mogelijk effect op de zenuwgeleiding van de pijnsignalen naar de hersenen maar het precieze mechanisme is nog steeds onbekend. Onderzoek naar de werkzaamheid van lachgas voor de pijnbehandeling tijdens de bevalling laten zien dat vrouwen duidelijk minder pijn hebben. Bij 40-50% van de vrouwen helpt lachgas voldoende en is geen andere pijnbestrijding meer nodig. Lachgas zorgt er voor dat de vrouw wat doezelig wordt en dat de scherpste pijn niet meer wordt gevoeld. Soms kunnen vrouwen er ook heel uitgelaten en blij van worden. Vandaar de naam “lachgas”. Lachgas heeft geen invloed op het verloop van de bevalling en ook geen effecten op het kind.

Lachgas, wanneer wordt het gegeven?

Lachgas kan op ieder moment tijdens de ontsluiting gegeven worden, maar u dient wel al enigszins op weg te zijn met uw ontsluiting. Het helpt u ontspannen en verdooft u een beetje. Tijdens het persen kunt u geen gebruik meer maken van lachgas, omdat u zich dan volledig moet kunnen concentreren.

Nadat u stopt met gebruik van lachgas, krijgt u nog vijf minuten zuurstof toegediend. Hierdoor verdwijnt de werking van lachgas.

Mogelijke bijwerkingen van lachgas

Bijwerkingen als misselijkheid en braken, duizeligheid en een uitgelaten stemming, kunnen voorkomen. Vrouwen met een vitamine B12 deficiëntie mogen geen lachgas gebruiken.

Gebruik van lachgas in Nederland

In Nederland is het gebruik van lachgas de laatste jaren afgenomen, omdat een chronische blootstelling van lachgas mogelijk gevaarlijk zou zijn voor de medewerkers op de verloskamers. In landen als Engeland, Canada, Australië, Finland, Zweden en Noorwegen wordt het nog veel gebruikt.

Hoe wordt lachgas toegediend?

Lachgas wordt alleen gegeven vanaf het moment dat de wee begint totdat deze weer is verdwenen en wordt met behulp van een masker toegediend. Dit masker houdt u zelf vast. U dient ongeveer een halve minuut voor de wee begint

te beginnen met het lachgas (diep) in te ademen. Dit zorgt ervoor dat u tijdens de wee het meeste effect heeft.

De concentratie lachgas in de verloskamer moet zo laag mogelijk gehouden worden, zodat de veiligheid van de medewerkers gewaarborgd blijft. Daarom moet u een kinmasker dragen zodat al het door u weer uitgeademde lachgas wordt weggezogen. Vrouwen blijken geen last te hebben bij het gebruik van deze maskers.

Vrouw die lachgas ontvangt van de verloskundige

Vrouw met het kinmasker na de lachgasbehandeling

Instructie tijdens de bevalling

De verloskundige zal u begeleiden tijdens het toedienen van het lachgas met het masker. Tijdens de bevalling zal zij instructies geven .

Tot slot

Lachgas is een snelwerkende pijnstiller die niet moeilijk in het gebruik is. U, uw baby en het proces van de bevalling worden tijdens het gebruik ervan goed in de gaten gehouden. De keuze voor pijnstilling maakt u in samenspraak met uw partner en uw verloskundige.

Patiëntenvoorlichting; pijnbestrijding tijdens de bevalling met lachgas

Vragen

Heeft u nog vragen? Bespreek deze met uw verloskundige. Zij is altijd bereid uw vragen te beantwoorden!